

Jaarverslag

LOKALE NETWERKEN GEZINSVORMEN 2017

Het is voor kinderen, die (tijdelijk) niet meer thuis kunnen wonen, belangrijk om in een ander gezin of gezinsvorm op te kunnen groeien (Jeugdwet). Gezinsvormen.nl wil de hulp aan jeugd en gezinnen lokaal organiseren (community-based). Netwerken van gezinsvormen dragen daaraan bij.

Gezinsvormen.nl

Tel 0616643444

Hengeveldstraat 46, 3572 KJ
Utrecht

www.gezinsvormen.nl
info@gezinsvormen.nl

Lokale netwerken van gezinsvormen

Een netwerk van gezinsvormen helpt mee het aantal pleeggezinnen op peil te houden.

Het aspect 'lokaal' is essentieel. Mensen die elkaar op verschillende plekken en momenten ontmoeten kunnen veel voor elkaar betekenen.

“Wij hebben een tas vol leuke hippe truien in de maat 158 (boys). Van de WE en o.a. de Zara. Misschien kunnen we er iemand blij mee maken. Of weten jullie iemand die dit kan gebruiken? Laat 't even weten!”

Een lokaal netwerk organiseert ontmoeting en wederzijdse ondersteuning tussen mensen die andermans kinderen (mee) opvoeden. Een lokaal netwerken van gezinsvormen wil echter meer zijn: het wil de zorg voor kinderen weer een zaak van ons allen maken (de-institutionaliseren) en de bronnen in de samenleving benutten. Dat is het meest kansrijk op lokaal niveau.

Dit is een 'Jaarverslag' van drie lokale netwerken van gezinsvormen in Houten, Haarlemmermeer en Lelystad. Kleinschalige initiatieven waarover ik in dit jaarverslag kort verslag doe.

Het principe is simpel: mensen die elkaar vaker ontmoeten en eenzelfde 'opdracht' hebben, krijgen meer vertrouwen in elkaar en zullen elkaar ondersteunen. Een kerngroep organiseert met enige regelmaat activiteiten voor pleeg- en gezinshuisouders en kinderen. Dat doen zij zelf, met lichte ondersteuning van gezinsvormen.nl en steun van de gemeente.

Een netwerk is een aanvulling op de professionele jeugdhulp, maar wil deze ook deels veranderen. Jeugdhulp of jeugdzorg is een sector die sterk geïnstitutionaliseerd is. Dat wordt nog eens versterkt door marktwerking, waarbij gemeenten veel tijd en energie stoppen in verantwoorde inkoopprocessen. Een lokaal netwerk wil jeugdhulp (in gezinsvormen) weer een beetje terugbrengen in de samenleving.

In dit jaarverslag kunt u meer lezen over de ontwikkeling van de netwerken in Houten, Haarlemmermeer en Lelystad.

Jan Willem de Zeeuw

Ontwikkelaar en ondersteuner Gezinsvormen.nl

<https://www.linkedin.com/in/janwillemdzeeuw/>

“Ervaringen delen; met pleegouders is het toch anders praten over pleegzorg dan met mensen zonder pleegkids, en ik merk dat de kinderactiviteiten voor onze kids ook erg waardevol zijn. Ze ontdekken ineens meer kinderen uit pleeggezinnen. Ook voor eigen kids is dat fijn.”

Netwerk Houten

Ruim een jaar geleden, najaar 2016, kwamen 15 pleeggezinnen uit Houten samen om het netwerk pleeggezinnen Houten op te richten. Doel van dit netwerk is, dat pleegouders elkaar leren kennen, ervaringen uitwisselen en elkaar helpen. Het is niet altijd eenvoudig om pleegouder te zijn. Met steun van anderen lukt het nog beter. Dat is belangrijk, want er is een tekort aan pleeggezinnen.

In het netwerk ontmoeten pleegouders en kinderen elkaar regelmatig. Dat schept een band en vertrouwen. Het netwerk organiseert themabijeenkomsten over vraagstukken waar pleegouders mee worstelen, zoals: 'hoe praat je met je kind over pleegzorg' en '18 jaar en nu'?

Het netwerk organiseert activiteiten voor de kinderen en hun pleegouders. Daardoor leer je elkaar beter kennen en vertrouwen. Het netwerk van pleegouders werkt samen met lokale vrijwilligersorganisaties in Houten. Want bij het opvoeden van kinderen draait het uiteindelijk om een gevoel van betrokkenheid om voor elkaar te zorgen. Hier bestaat een Engels gezegde voor: "It takes a whole village to raise a child" en dat willen we in Houten verder ontwikkelen.

De gemeente Houten ondersteunt het netwerk. Ook door met hen in gesprek te gaan over vragen die pleegouders hebben en deze om te zetten in beleid dat pleeggezinnen in staat stelt om hun 'werk' goed te doen: kinderen een veilig en warm thuis geven.

Houten heeft ongeveer 50 pleeggezinnen. Een kerngroep van 6 pleegouders organiseert zelfstandig de volgende activiteiten:

- 1. Ontmoetingsactiviteiten bij mensen thuis.*
 - 2. Activiteiten voor pleeg- en eigen kinderen (dierenmiddag, Schilder workshop).*
 - 3. Themabijeenkomsten (18+, hechtingsproblematiek, sociaal wijkteam).*
 - 4. Een nieuwsbrief over alles wat voor pleeggezinnen relevant is.*
 - 5. Deelname aan gemeentelijke activiteiten, zoals de informatiemarkt en wervingscampagnes.*
 - 6. Onderhouden van een besloten Facebookpagina voor alle 25 deelnemers aan het netwerk. De kerngroep wordt ondersteund door een 'moderator': motiveren en agendering kerngroep, redigeren nieuwsbrief, contact gemeente financiële zaken.*
-

De kerngroep komt een paar keer per jaar bij elkaar om activiteiten voor te bereiden en ervaringen uit te wisselen. De kerngroep bestaat uit zo'n 6 pleegouders. Nu zijn er bijna 30 pleeggezinnen bij het netwerk aangesloten. In Houten zijn in totaal ongeveer 50 pleeggezinnen. Meer informatie over het netwerk via pleeggezinnenhouten@solcon.nl.

Kerngroep: 6 | Facebookgroep: 26 leden | Pleeggezinnen in Houten: 50

Netwerk Haarlemmermeer

Het Netwerk Gezinsvormen Haarlemmermeer is in de zomer 2017 van start gegaan. Dit is de welkomstboodschap in de (besloten) Facebookgroep.

Welkom op de Facebookpagina van het Netwerk Gezinsvormen Haarlemmermeer. Op deze manier willen we als pleegouders en gezinshuisouders met elkaar in contact komen en elkaar op de hoogte houden van de activiteiten die we organiseren. Deze pagina is een geheime groep, anderen kunnen dus niet meekijken naar de berichten en foto's. Sommige pleegzorgplaatsingen zijn geheim, let dus op met het plaatsen en delen van foto's en berichten. Noem geen namen van andere kinderen en deel geen foto's waar andere kinderen op staan. Als je liever niet hebt dat je (pleeg)kind hier op foto's staat, laat het dan weten dan worden de betreffende foto's verwijderd.

Welkom op Facebook

Na een aarzelende start is in het najaar van 2017 een aantal activiteiten georganiseerd: enkele ontmoetingsbijeenkomsten bij deelnemers thuis om elkaar beter te leren kennen en een thema-avond over hechting.

Dinsdagavond, 7 november, voor iedereen die geïnteresseerd is, koffie inloop en praten over alles wat ons bezighoudt als het over pleegzorg gaat. U bent welkom vanaf 20.00 uur. Op 13 december a.s. is er een themabijeenkomst. U hoort nog van ons. Wilt u zich aanmelden als gastgezin, dat is altijd mogelijk. Onkosten worden vergoed.

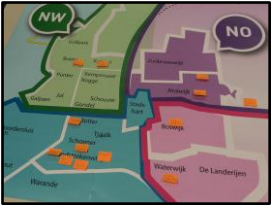

Het nieuwe jaar begint met een nieuwjaarsborrel. Doel van het netwerk is om in 2018 verder te groeien en deelnetwerken te vormen, omdat de gemeente Haarlemmermeer erg uitgestrekt is. Het is belangrijk om redelijk dicht bij elkaar te wonen.

Kerngroep: 6 | Facebookgroep: 21 leden | Pleeggezinnen in Haarlemmermeer: 150

Netwerk Lelystad

Het netwerk in Lelystad is feitelijk sinds september 2017 van start gegaan. In december is het netwerk gepresenteerd aan wethouder Van Wageningen.

In dit netwerk is ook een aantal gezinshuisouders actief, net als in Haarlemmermeer. De kerngroep heeft veel plannen en het aantal deelnemers zal in 2018 zeker verder groeien.

Een netwerk kan veel voor pleegouders betekenen. Op onderstaande oproep (via de Facebookgroep) kwamen verschillende reacties.

Dag lieve allemaal! Onze pleegzoon van 5 is een superleuk maar beschadigd jongetje. Wij houden echt van hem. Maar zijn gedrag is soms te ingewikkeld. En we willen het op de lange termijn heel graag volhouden met hem. We denken erover na om 1x per maand een logeeraadres/huis te zoeken voor hem. Wij vinden dit een hele lastige keuze. Hebben jullie ideeën? Tips of goede ervaringen? We zouden het fijn vinden als jullie die met ons zouden willen delen?

De gemeente Lelystad ondersteunt het initiatief van harte. Via de ideeënmakelaar worden ook verbindingen gelegd met andere initiatieven.

Succesfactoren Netwerk

1. De praktische en financiële steun van de gemeente (moderator 1 uur per week en activiteiten budgetje).
2. De inzet van een aantal actieve pleegouders.
3. De ondersteuning door een zogenaamde 'moderator'.
4. De regelmatige afwisseling van diverse activiteiten en informatie (nieuwsbrief en facebook).
5. Bij elkaar over de vloer komen (persoonlijke relaties).
6. Medewerking van de pleegzorgaanbieders (bereiken van alle pleeg- en gezinshuisouders).
7. Voldoende deelnemers aan het netwerk.

Kerngroep: 6 | Facebookgroep: 10 leden | Pleeggezinnen in Lelystad: 50

Evaluatie 2017

Deze evaluatie is gebaseerd op een korte enquête onder de deelnemers aan de drie kerngroepen. In totaal hebben 11 pleeg- en gezinshuisouders gereageerd, gelijk verdeeld over de drie gemeenten. Dit zijn de belangrijkste uitkomsten.

“We zijn nog maar kort gestart maar de motivatie ligt hoog en er is veel herkenning.”

“Het is niet van een leien dakje gegaan. We hebben erg veel moeite gehad, goed en überhaupt een (zelfstandig) start te maken. Ik heb hierin uiteindelijk het voortouw genomen. Maar het kost mij veel moeite om de groep gemotiveerd te houden.”

Merk dat we nog echt in de opstart zitten en nog niet voldoende andere mensen bereiken. De mensen die wel zijn bereikt komen ook af en toe naar een activiteit en dat vind ik waardevol. Je komt mensen weer tegen.

1. Kerngroep leden zijn **actief in het netwerk** om (makkelijker) andere pleegouders te ontmoeten, ervaringen te delen en kennis te delen. “Het is zo belangrijk om elkaar te kunnen ondersteunen middels een luisterend oor, gezamenlijke activiteiten, elkaar ondersteunen, etc.”
2. Op de vraag wat het netwerk hen **persoonlijk** oplevert komen de volgende antwoorden: nieuwe contacten, bemoediging door een luisterend oor, informatie en nieuwe inzichten.
3. Gewaardeerd worden de **inzet** (het doorzetten) van leden van de kerngroep en de samenwerking met de gemeente. Het laagdrempelig contact en ervaringen delen worden zeer op prijs gesteld. Het netwerk wordt gemiddeld gewaardeerd met een 7,6.
4. De **themabijeenkomsten** worden als **meest waardevol** gezien, gevolgd door de ontmoetingsactiviteiten. Alle pleeg- en gezinshuisouders hebben door het netwerk nieuwe contacten gekregen.
5. Over het **functioneren van de kerngroep** is men matig tevreden. De motivatie is wel hoog, maar de groep is klein en veel kerngroep leden hebben een (te) drukke agenda. Tegelijk is voor iedereen duidelijk dat de netwerken nog in de opstartfase verkeren.
6. Voor de **toekomst** van een netwerk is het belangrijk dat het groeit en dat de kerngroep stabiel is. De pleeg- en gezinshuisouders hopen op een groeiend netwerk, met bijeenkomsten waar je verschillende mensen tegenkomt, die zelf dan ook weer actiever worden.
7. Om die groei te bereiken moet **meer bekendheid** aan het netwerk gegeven worden en met grotere regelmaat activiteiten georganiseerd worden. Er is vooral behoefte aan themabijeenkomsten, ontmoeting en contact met de gemeente.
8. De kerngroep leden vinden de **ondersteuning** belangrijk. De meesten vinden dat nu voldoende (het wordt met ruim een 8 gewaardeerd), maar sommigen vinden dat het wel iets meer mag.

Plannen voor 2018

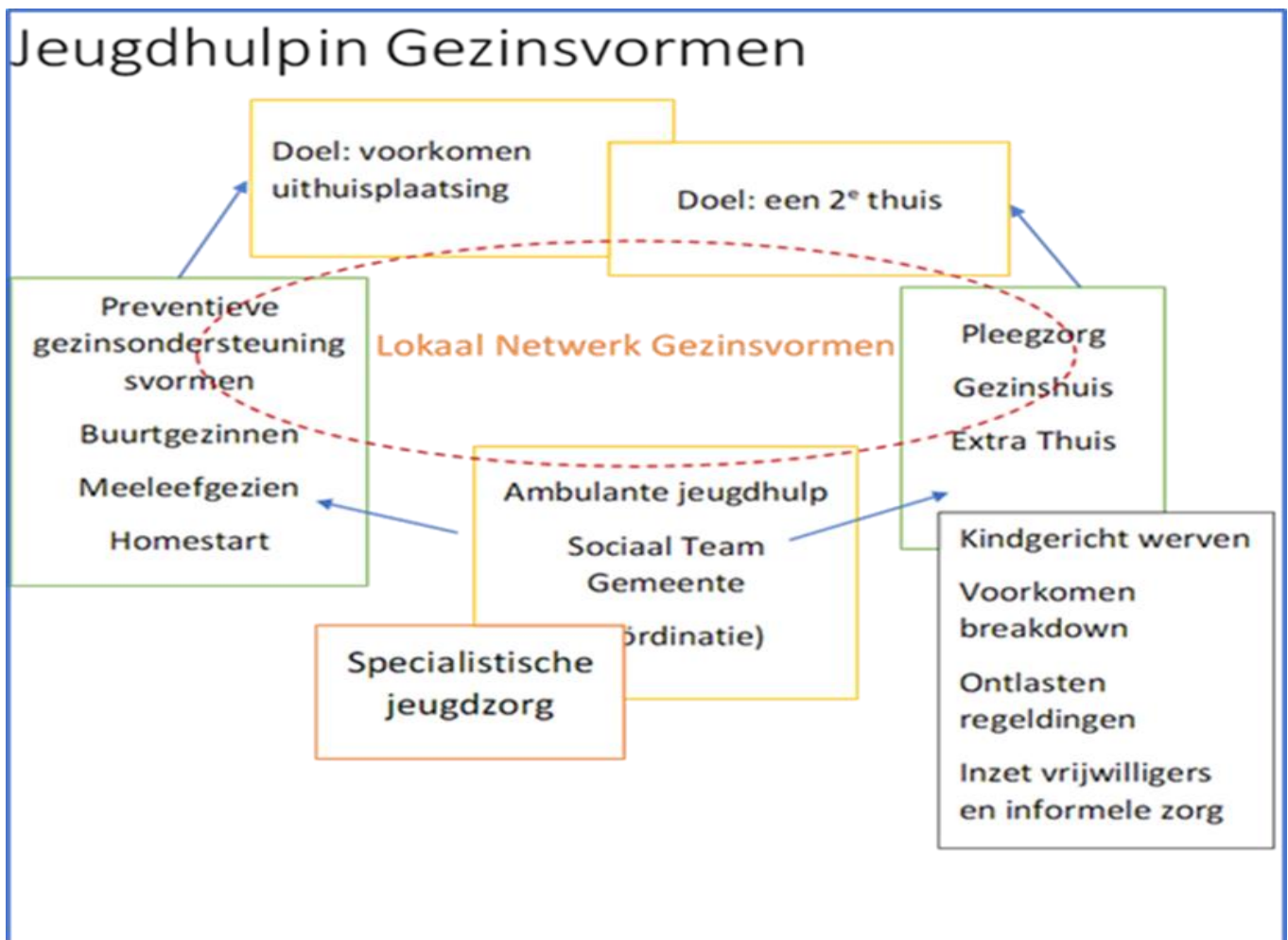
“Ik hoop een groeiend net te zien met enthousiaste mensen die wat voor elkaar kunnen betekenen op allerlei vlakken.”

“Er is meer ondersteuning nodig om het netwerk goed van de grond te krijgen.”

“Ik hoop dat de pleegouders meer betrokken en actiever raken.”

In 2017 hebben we ervaring opgedaan in drie netwerken. In 2018 kunnen we de volgende doelen formuleren:

1. **Doorontwikkeling** van de lokale netwerken in Houten, Haarlemmermeer en Lelystad en overdracht (van de ondersteuning) aan een lokale partij.
2. **Uitbreiding** van het aantal netwerken in verschillende gemeenten in het kader van 'jeugdhulp in gezinsvormen.
3. **Samenwerking** in alle netwerken met andere gezinsvormen, zoals Buurtgezinnen en Steunouders, maar ook met de professionele jeugdhulp, zoals de sociale wijkteams.
4. Onderzoeken van de mogelijkheden om **niet-pleegouders** bij het netwerk te betrekken, ter ondersteuning van pleeg- en gezinshuishouders en de kinderen.
5. **Onderhouden** en actueel houden van de website 'Gezinsvormen.nl'.
6. **Bijdragen** aan de versterking van jeugdhulp (in gezinsvormen) ingebed in de lokale samenleving.

Kosten en baten

Al voor de invoering van de Jeugdwet in 2015 had opgroeien in gezinsverband de voorkeur boven plaatsing in een leefgroep. Nieuw is dat de Jeugdwet de gemeente expliciet de opdracht heeft om gezinsvormen breed in te zetten.

In Nederland wonen nog steeds veel kinderen in leefgroepen. Er is een tekort aan geschikte pleeggezinnen en gezinshuizen om deze kinderen een 'thuis' te bieden. De maatschappelijke kosten van dit tekort zijn hoog. (...) Werkelijke transformatie van de jeugdhulp – in het belang van deze kinderen – betekent meer gebruikmaken van het potentieel van de lokale gemeenschap en de daarin aanwezige sociale steun. Dat is de kracht van jeugdhulp in gezinsvormen.

Gezinsvormen	Baten
<ul style="list-style-type: none">• Wonen bij familie, vrienden (sociaal netwerk),• Buurt- steun of meeleefgezin,• Pleeggezin voltijd• Pleegtijd deeltijd• Gezinshuis• Gezinshuis gespecialiseerd	<ul style="list-style-type: none">• Kinderen ontwikkelen zich beter.• Lagere maatschappelijke kosten.• Benutten van het potentieel van de lokale gemeenschap en de daarin aanwezige sociale steun.• Verbinding tussen Informele en formele hulp (zoals het sociale wijkteam.• Continuïteit in het leven van het kind.• Normaliseren

Kosten netwerk Gezinsvormen

Een netwerk vergt een beperkte investering van ongeveer € 6.500, = op jaarbasis voor ondersteuning en een klein activiteitenbudget. De ontwikkeling van een netwerk kent globaal de volgende stappen.

1. Verkenning: brede startbijeenkomst voor alle pleeg- en gezinshuisouders.
2. Onderzoek: een aantal gesprekken met mensen die belangstelling hebben voor het opzetten van een netwerk.
3. Opstart: in het eerste jaar organiseert de kerngroep verschillende activiteiten, ondersteunt door een 'moderator'.
4. Doorgroei: het netwerk groeit verder, de ondersteuning is beperkt, pleeg- en gezinshuisouders organiseren de activiteiten zelf.

Contact Gezinsvormen.nl

Wilt u onderzoeken of een netwerk gezinsvormen haalbaar is? Ik geef advies en ondersteuning bij het opzetten en ontwikkelen van een netwerk en ontwikkeling van (lokale) jeugdhulp in gezinsvormen.

Gezinsvormen.nl
Jan Willem de Zeeuw
Hengeveldstraat 46
3572 KJ Utrecht

Tel 06 1664 3444
www.gezinsvormen.nl
info@gezinsvormen.nl

LinkedIn:
<https://www.linkedin.com/in/janwillemdzeeuw/>

Op mijn site is meer informatie te vinden over gezinsvormen en lokale netwerken.

<https://lokaalnetwerkgezinsvormen.wordpress.com/>

De netwerken zijn ook te vinden via de NVP

<https://www.denvp.nl/pleegoudernetwerken>